THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

האט איר שוין א קליינע סייף ביי אייך אין הויז? אויב ניט קומט אריין און געמט איינע פריי — עפענט אן האקאונט בלויז מיט איין דאלאר

VOLUME VI No 2499 | Toronto, Thursday October 1 1919 | ז תשרי תר״פ | מיטוואך דער 1-טער אקט. 1919 | PRICE TWO CENTS

OCT 3 1919

N. Public Library 476 Fifth Ave.

אונרוהען ערוואַרטעט צוליב דעם באַהן סטרייק

איטאַליענישער פאַרלאַמענט אויפגעלייזט

פאריז סעפט. 30

צוליב די לעצטע אונרוהען אין איטאַליענישען פאַרלאַמענט איז די איצטיגע סעסיע אונטערבראָכען געוואָרען און דאָס פאַרלאַמענט איז אויפגעלייזט געוואָרען. נייע וואַלען וועלען פאָרקומען דעם 16טען נאָוועמבער און די סעסיע וועט זיך ווי דער אנפאַנגען דעם 1-טען דעצעמבער.

אייאירטע וועלען נאָך מעהר פאַרשטאַרקען די בלאַקאַדע אויף די באָלשעוויקעס

ענגלישע סאָלדאַטען פאַרנעהמען אַרעס. — קאָלטשאַק לאָזט אַרויס אַן אפיל צום רוסישען פאָלק.

פאריז סעפט. 30

דעפאַרטען וואָס זענען ערשינען אין דער צייטונג ״לא זשורנאל״ מעלדען דאָס הויפט ראָט פון׳ם שלום קאָנפערענץ האָט נעכטען באַטראַכט די פראַגע וועגען דער בלאָקאַדע אויף דער באָלשעוויסטישער מדינה.

עס ווערט אויך געמאָלדען דאָס די מיינונג פון׳ם הויפט ראָט איז, אַז ניט נאָר דאַרף מען ניט אַרונטערנעהמען די בלאָקאַדע מען דאַרף זי נאָך מעהר פאַרשטאַרקען.

ענגלישע פלאָטע אין שוואַרצען ים

וויען סעפט 30

טעלעגראַמען וואָס זענען ערהאַלטען געוואָרען אין בודאַפעסט. גיבען איבער דאָס סאָלדאַטען זענען אנגעקומען אין ענגלישע קריגס שיפען אויף׳ן שוואַרצען ים און האָבען געלאַנדעט אין אדעס. די סאָלדאַטען האָבען פאַרנומען די שטאָט.

וועמסטהאָ קאָנגרעס איינגערופען.

אמסק סעפט. 30

ציוואַמען מיט דעם אויפרוף צו פאַר רופען א קאָנגרעס פון אַלע רוסישע פויע רים האָט אַהמיראַל קאָלטשאַק, דער פי דער פון דער צאַרן רוסישער רעגירונג אויך אַרויסגעלאָזען אַן אפיל צום רוסישען פאָלק אויעקצואוואַרפען אַלע פאַרטייאישע קייטען און אַלע צוזאַמען זאָלען זיך פאַר איינגיגן מיט דער רעגירונג און קומען העלפען אויסבויען דאָס געפאַלענע רוס-לאַנד.

אין זיין אפיל וואָס דער אַדמיראַל אַז די פויערים דאַרפען מיט דער הילף פון קאָנגרעס אויסקלייבען א פאַסיגע רעגירונג וואָס זאָל פאַרנעהמען דעם פלאַץ פון דער איצטיגער מיליטעריש־שעהר שאַפט און די רעגירונג זאָל אויך זיין פע היג צו האַנדלען מיט די פראַבלעמען אויף איינצייטעלען שלום אין לאַנד.

קראַנשטאַט ווערט כסדר באַמבאַרדירט

לאָנדאָן סעפט. 30

דעפאַרטען פון וויבורג מעלדען דאָס ענגלישע לופט פליהער האַלטען כסדר אין באַמבאַרדירען קראַנשטאַט. אַרום אַכצעהן טויזענט פונט מיט עקספלאָדיר שטאָפען זענען אַרונטערגעוואָרפען געוואָרען אויף דער פעסטונג.

ענגלישע אייזענבאַהן אַרבייטער פאַר לאַנגען הילף פון אַנדערע יוניאָנס

רעגירונג וועט אין גיכען מאַכען אַן ערענסטען פאַרזוך צו צובערעכען דעם סטרייק. — סאָלדאַטען אַרויסגעפירט אין א סך פלעצער מיט מאַשין ביקסען. — עסענוואַרג פוילט אין די סטיישאָנס — עטליכע רייאָטען אויסגעבראָכען.

לאָנדאָן סעפט. 30

אין א רעדע וואָס דזשיימס האָרני טהאָמאַס, דער סעקרעטער פון דער נעשא נעל רייזלוויי וואָרקערס יוניאָן האָט גע האַלטען אין נאָס וועגען דער לאַגע פון׳ם סטרייק האָט ער ערקלערט דאָס די אייזענבאַהן אַרבייטער וועלען אָנגענעהמען הילף פון אַנדערע יוניאָנס אויב זיי וועלען קומען מיטהילפען אין דעם אַרביי טער קאַמף.

דער סעקרעטאַר האָט ערקלערט דאָס די אייזענבאַהן אַרבייטער האַלטען ביים באַטראַכטען א פלאַן צו פאַרלאַנגען הילף פון די אַנדערע יוניאָנס.

קיין נעגעטיוו ערקלערונג איז פון דער סטרייק הויפט קוואַרטיר ניט אַרויסגעגעבען געוואָרען. אָבער עס איז זיכער דאָס די אַרבייטער פעהלט ניט קיין ענטשלאָסענהייט צו פירען דעם קאַמף ביז צו א זיגרייכער ענדע.

ניטא קיין אויסזיכטען פון אַן ענדע

פון דער היינטיגער לאַגע אין דעם סטרייק זעהט זיך ניט קיין איינציגע אויסזיכטען אַז דער סטרייק זאָל זיך ענדיגען אַזוי שנעל. עס האַלט נאָך גאַנץ ווייט דערפון אַז ביידע צדדים זאָלען דאָך פון אַנווענדען זייערע לעצטע מיטלען.

אין די קומענדע פאַר טעג זעען ערשט דער סטרייק דערגרייכען די קריטישסטע לאַגע. וואָרום אין די קומענדע פאַר טעג ווערט ערוואַרטעט אַז די רעגירונג זאָל אויף אַן אמת אָנפאַנגען צו געבריכען אַלע מיטלען צו־צוברעכען דעם סטרייק עס וועלען אַרבייטער־ווערען גאַנצע קאַמפּאַניעס מיט סטרייק־ברעכער.

נעכטען זענען איינגעבראַכען געוואָרען א טויזענט וואָלינטירען וואָס האָבען נעקראָגען א פאַר טאָג טרעינינג אין זענען גלייך באַשעפטיגט געוואָרען ביים פירען די אונטער־ערדישע באַהנען.

מאַנכע קאָמפּאַניעס האָבען אויך אָנגענומען דאָס קליינע צאָלען אַרבייטער זענען געקומען און זיך נעמאָלדען צו דער אַרבייט.

מר. טהאָמאַס האָט דער סעקרעטער פון דער יוניאָן האָט ביטער קריטיקירט די צייטונגען דערפאַר וואָס זיי הערען אַזוי־פיל געגען די סטרייקער אין ער האָט ערקלערהט דאָס אויב די צייטונגען זאָלען ניט אויפהערען צו באַשעמען אַזוי שטאַרק די אַרבייטער לאָזן וועלען אַרויס נערופען ווערען אין סטרייק־די דזעצער אין צוקריפלען די דרוקען פון די צייטונגען.

אונרוהען ברעכען אויס אין איינגיג פלעצער

פון דאָנגיגן סטרים איז רעפאַרטעט געוואָרען אַז אונרוהען זענען פאָרגעקומען אין איינגיג פלעצער אָבער ניט קיין ערענסטע. קיין מענשליכע לעבענס זענען ניט אומגעקומען.

עס איז רעפאַרטעט געוואָרען דאָס אין עטליכע פלעצער זענען סטרייקער באַפאַלען די סטרייק ברעכער אין באַוואָרפען די צוגען מיט שטיינער אין פאַרטריבען די סטעקס.

אין איינגיג פלעצער זענען באַהנען אַרונטער פון די רעלסען גלייך רעם וואָס מען האָט אָנגעריכט אויף די רעלסען

סאָלדאַטען צו באַוואַכען

די אַרבייטער צייטונג ״הערעלד״ ווייזט אַן עדיטאָריעל דאָס באַהאַלטענער הייט ווערען צופירט קאָמפּאַניעס מיט סאָלדאַטען אין פאַרשידענע טייל פון לאַנד און ווערען אויסגעשטעלט מיט מאַ שין ביקסען געבען די סטאַנציעס.

די צייטונג גיט אויך אַן אַנצוהערע נישן דאָס די רעגירונג וועט אפשר מאַכען א פאַרזוך צו לאָזען לויפען די אייזענבאַהנען מיט דער הילף פון סאָלדאַטען, אָן וואָרענונג זענען אַזא פאַרזוך.

אַן אפיל נאָך ספּעשעל פאַליציי

די רעגירונג האָט אויסגעלאָזען אַן אפיל צו יעדען מאַן אין אַלטער ביז פער ציג יאָר צו קומען און זיך אַנשליסען אַלס ספּעשיעל פאָליס.

קיין שיפען האָבען נאָך דערווייל ניט געקאָנט אָנפאַנגען געהען און די סחורות הויפטזעכליך עסענוואַרג ליגען אין די האַ פענס און פויליט.

בעסער סטרייק נאָך אַלץ ניט געענדיגט

קוילען פירער שטימען היינט וועגען אַרויסגעהען אין אַ סטרייק.

אַלע ערוואַרטונגען וועגען דעם צו זע הען דעם סטרייק פון די היצע בעקערס זאָל זיין געענדיגט האָבען זיך דערוויל געענדיגט מיט א דורכפאַל.

מעיאָר טשוירטש האָט ערקלערהט דאָס ער האָט געהאַלטען קאָנפערענצען מיט די בעקער באַסעס און עס האָבען זיך אַרויסגעוויזען אונצעהלינע שוועריג קייטען צוליב וועלכע מען קאָן ניט קו מען צו אַן ענדע.

דער מעיאָר האָט אויך איבערגעגע בען דאָס וועט האַלטען ווייטערדיגע פאַר האַנדלונגען מיט די אַרבייטער־ביישטענער.

קוילען פירער שטעלען פאָדערונגען

דער מעיאָר האָט אויך איבערגעגע בען דאָס אחוץ די קאָנפערענצען וועגען פאַרנומען מיט א קאָמיטע־פון די קוילען די בעקער אַרבייטער אין ער אויך געווען פירער וואָס האָבען אים געבעטען צו זע הען ברענגען צו אַן אויסגלייך און זייער סכסוך מיט די באַלעבאַטים.

די קוילען פירער האַלטען א מיטינג היינט נאָכט אין אקסידענט האַל וואָס זיי וועלען דאַרפען אפשטימען יא סטרייקען אָדער ניט. דער מעיאָר האָט זיי צוגע זאָגט צו העלפען אויסגלייכען זייער דיס־פוט.

ווינשט א גמר חתימה טובה

נאָכדעם ווי די אפטיילונג פון אי דישען זשורנאַל״ אין וועלכער עס זע כען געווען געדרוקט די ״לשנה טובות״ איז שוין געווען געשלאָסען האָבען כאַך א היפּשע צאָל געבעטען א שטי קעל פּלאַץ אַז אויך זייער גליק־וואונש זאָל פאַרעפענטליכט ווערען אָבער דאַן איז שוין געווען צו שפּעט. עס איז דאַרום כדאי אַז אַלע וואָס האָבען זיך פאַרשפּעטיגט אויף דאָס השנה זאָלען ניט פאַרנאַכלעסיגען צו ווינשען א גמר חתימה טובה נאָר פאַר פאַר עם ספּור. אזעלכע ווינשונגען וועלען אַריינגענומען ווערען היינט און מאָרגען. גלייכער איז צו קומען וואָס פריהער.

א רעזאָלוציע צו העלפען סאָלדאַטען

אטאַוואַ סעפט. 30

אין פאַרלאַמענט איז היינט פאַר־נעגומען געוואָרען א רעזאָלוציע וואָס באַצ וועקט איינצופירען געוויסע רעגולאַציעס וואָס וועלען העלפען אַז פאַרוואַרגען אומ געקעהרטע סאָלדאַטען זאָלען קאָנען פאַר דינען בענגג אויף צום לעבען.

די רעזאָלוציע וואָס איז פאַרגעשלאָ גען געוואָרען פון מר. פרנס שרייבער פאַר דאָס אַלע קענענדער סאָלדאַטען זאָלען באַ קומען דעם פאַרצוג ביים אנשטעלען מענ שען אין די רעגירונג׳ס שטעלען, סאָלדאַ טען זאָלען אָבער ניט דאַרפען האָבען דורכ נעמאַכט קיין אקאַדעמישע בילדונג אויב זיי זענען נאָר פעהיג צו די שטעלען זאָל מען זיי אנשטעלען.

די רעזאָלוציע פאָרדערט אויך אַז סאָל דאַטען זאָלען באַקומען א יעהרליכען גע־האַלט פון א געוויסער סומע געלט וואָס דערגענצען די סומע וואָס זיי פלעגען פאַר דינען איידער זיי זענען גענאַנגען אין דער מלחמה.

ווערט געהרג׳עט פאַהרענדיג אויף א בייסיקעל

דזשאַרדזש בעק, 19 יאָר אַלט פון 125 בענסאָן עוו. איז נעכטען געהרג׳עט געוואָרען פאַהרענדיג אויף זיין בייסיקעל.

בעק האָט זיך אנגעשלאָגען מיט זיין בייסיקעל אַן אנאַנדערען אויף ווע לכען וועט אים אַרויסגעריסען אַזוי שטארק די אַרבייטער לאָן וועלען אַרויס נערופען ווערען אין סטרייק־די דזעצער און צוקריפלען די דרוקען פון די צייטונגען.

אַן אַלטער אַרבייטער אַלס גרוסען פון פוילען קיין טאָראָנטאָ

ש. ביאַר שהה ליבא און איהר מו־טער פון נאָלייגטשעוו זענען געשטאָרבען דיין ברודער זוכט דיין אדרעס.

מ. ביאַר פרושניץ.

מר. הירשבערג 107 פאַרטלאַנד סט.

איך שיינדעל הירשבערג גרים מיין מאַן ברוך הירשבערג און מיין שוויגער מוטער, מיר זענען אַלע געווען שוסט שיפּסקאַרטען מיט געלד, די קינדער גרי סען אייד.

מ. פאַטשערקאָווסקא קעלץ שעווסקא הויז 13

מישה אהרון קאַטז א פאַסט־קאַרטעל אדרעסירט 33 עלם סטר. פאַר אייך גע־פינט זיך אין זשורנאַל אפיס. געשריבען פון מ. קויפמאַן קעלץ.

ווערט געהרג׳עט אויף א רעזעלוציע

אטאַוואַ סעפט. 30

אין דער ״אידישער צייטונג״ פון ווילנא וואָס מיר האָבען געכטען דערהאַל טען נעפינט זיך פאָלגענדע ידיעה:

״אין דער רשימה פון די מינסקער הרוגים געפינען זיך די נעמען אליהו און שמיאל שוב. דער ערשטער זאָל זיין א פאַטער פון באַקאַנטען פּועלי ציון ניסטישען עסקן לעאָן כאַזאַנאָוויטש (כתריאל) און דער צווייטער א ברודער״.

סברא אַז פאַטער אַז ברודער פון ל. כאַזאַנאָוויטש דערהרג׳עט

אין דער ״אידישער צייטונג״ פון ווילנא וואָס מיר האָבען געכטען דערהאַל טען נעפינט זיך פאָלגענדע ידיעה:

״אין דער רשימה פון די מינסקער הרוגים געפינען זיך די נעמען אליהו און שמיאל שוב. דער ערשטער זאָל זיין א פאַטער פון באַקאַנטען פּועלי ציון ניסטישען עסקן לעאָן כאַזאַנאָוויטש (כתריאל) און דער צווייטער א ברודער״.

לעאָן כאַזאַנאָוויטש, אדער ווי ער איז באַקאַנט מיט זיין פעדער נאָמען, כתריאל, איז איינע פון די פראָמינענטע טע פערזענליכקייטען אין דער פּועלי ציון פאַרטיי פון אַמעריקא. צו די קענענדער אין דען אין כאַזאַנאָוויטש זעהר גוט באַקאַנט פון דער צייט ווען ער איז געווען דער רעדאַקטאָר פון דער סאָציאַליסטישע וואָכענטליכער צייטונג אין מאָנטריאַל.

צוריק צו דער אַלטער צייט

אטאַוואַ סעפט. 30

צוויי א זייגער פאַרטאָג פון דעם 27־טען אָקטאָבער וועט קענערע צוריק איבער נעהמען צו דער אַלטער צייט. די זייגערס וועלען איבערגעריקט ווערען צוריק מיט א שטונדע צייט. אַלע אייזענבאַהנען ווע לען זיך אַפּשטעלען אויף א שטונדע צייט כדי אויסצוגלייכען זיך מיט דער נייער צייט.

דער בייט ווערט ניט געמאַכט אויפן באַפעהל פון א פעדעראַלען געזעץ וואָרום ווע עס איז געביטען געוואָרען אין פריה ליכע איז אויך ניט אנגענומען קיין געזעץ פון.

די אייזענבאַהנען האָבען עס אנגענומען דערפאַר ווייל עס איז בייטיג געווען צו קא נע וואַהלען דיזעלבע צייט ווי אין די פאַראייניגטע שטאַטען און אויצ ווען די באַהנען אין די שטאַטען בייטען זייער צייט וועלען די קענענדער אויך בייטען און אויף אַזא אופן וועט ווען דאָס געביטען ווערען די צייט איבער׳ן גאַנצען לאַנד.

איינינע קליינע שטעטלאַך אין דער וועסט האָבען לכתחילה ניט געביטען די צייט נאָר האָבען זיך געהאַלטען פעסט אַן ניט געוואָלט נאָכטון וואָס אַנדערע טען.

דענקט היינטיגען ווינטער וועט זיין א גרויסע אַרבייטסלאָזיגקייט

אטאַוואַ סעפט. 30

מר. סטיוארט האָט אויך ערקלערהט דאָס עוויי מיליאָן פון דער קענענדער בא פעלקערונג זענען איצט באַשעפטיגט אין די פאַרשידענע אינדוסטריען, ער האָט אויך ערקלערהט דאָס אין פאַרלויף פון דעם פאַרגאַנגענעם זומער האָבען זיך גע פונען אַרום פערציג טויזענט אַרבייטסלאָ זע איבער׳ן גאַנצען לאַנד, און ווען עס וועט קומען דער ווינטער איז מעגליך דאָס די צאָל זאָל אַרויפשטיגען פון אַכציג ביז ברוך פון דער מלחמה ווען עס האָט גע 145 טויזענט. אין יאָר 1915 נאָכ׳ן אויס הערשט א גרויסע אַרבייטס לאָזיגקייט איבער׳ן לאַנד זענען אַרומגעגאַנגען 160 טויזענט מענשען אָהן אַרבייט.

מר. סטיוארט האָט אויך איבערגע־נעבען וויפיל די אַרבייטס בייוראָס שאַפען באַשעפטיגונגען פאַר די אומגעקעהרטע סאָלדאַטען.

פרעמיער הויסט נאַמיניסט איינשטימיג

זאָגט זיין פאַרגאַנגענער רעקאָרד דאַרף אים ווידער ערוועהלען.

סטאַלט, סט. מאַריע, סעפט. 30

פרעמיער סער וויליאַם הויסט איז היינט איינשטימיג נאָמינירט געוואָרען צו זיין דער קאַנדידאַט אויפ׳ן קאָנסער וואַטיוון טיקעט פון סאָלט סט. מאַריע, די נאָמינאַציעס זענען געהאַלטען געווע רען אין גרענד אָפּעראַ הויז. דאָס טהעא טער איז געווען פול געפּאַקט מיט באַזו־כער.

אין זיין רעדע האָט דער פרעמיער פון אָנטעריאָ ערקלערהט דאָס זיין רעגי רונג קומט ניט פאַרלאַנגען פונ׳ם פאָלק אַז מען זאָל שטימען פאַר איר דערפאַר ווייל זי זאָגט צו געוויסע זאַכען וואָס זי דענקט דורכצופירען אין דער צוקונפט, נאָר זי פאַרלאַנגט ערהעהלט צו ווערען פאַר אירע גוטע זאַכען וואָס זי האָט גע טון אין די לעצטע פינף יאָר.

אַנדערע רעדנער האָבען אויך אָפּע לירט אומצוקעהרען די רעגירונג מיט א גרויסער מאַיאָריטעט.

זייט ניט מקנא

אייער פריינטס קינד וועלכעס האָט נייע קליידער אויף יום טוב, דאָס האָט דאָס קינד אליין אָפּגעשפּאַרט אין דער סייף וועלכע עס האָט באַקומען אין מר. ה. וויינבערגס סייוויינג דע־פּאַרטמענט.

קומט אריין היינט און נעהמט א סייף פאַר אייער קינד און פאַר זיך, ביי מר. ה. וויינבערג

דערמיט וועט איהר פאַרזאָרגען זיך און אייער קינד.

קומט היינט אריין אין מר. ה. וויינבערגס סייוויינגס דעפּאַרטמענט נאָך א סייף.

ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע גרינדעט צווייַ נייע באַנק הייזער אין פאַלעסטינא

(אינט. איד. פרעס ביורא)

לאָנדאָן סעפט 30

לויט א באַשלוס וואָס די ציוניסטי־שע אַדמיניסטראַציע האָט אנגענומען וועט לען אין גיכען געגרינדעט ווערען צוויי נייע באַנק הייזער אין פאַלעסטינא.

וועלען אַריינלעגען א האַלבען מיליאָן דאָלאַר.

די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע האָט באַשלאָסען אַריינצולייגען א קאַפּיטאַל פון הונדערט טויזענט פונט (א האַלבען מיליאָן דאָלאַר) אין די ביידע באַנק הייזער.

עס ווערט אויך אָנגענומען דאָס איין באַנק וועט זיין אויסשליסליך צו העל־פען אַרבייטער און די צווייטע וועט העל פען פּראָפעסיאָנעלע מענשען.

פאַלס טשיעף באַקומט אויך א ״ריין״

די פאַלס קאָמישאָנערס האָבען: טען באַשלאָסען צו העבערען טויזענט דאָלאַר אויף די שביהית פון טשיף גראַ־זעט. צוזאַמען מיט דער הערפה וועט דער טשיעף איצט באַקומען $6.750 א יאָר.

אַ גמר חתימה טובה

א רעזאָלוציע צו העלפען סאָלדאַטען

ווערט געהרג׳עט אויף א בייסיקעל

גרוסען פון פוילען קיין טאָראָנטאָ

אַן אַלטער אַרבייטער אַלס

אַלאַנג אַז אַלאַס איז א רעפּובליק

סברא אַז גאַליציען וועט געהערן צו פוילען

אַלאַנג אַז אַלאַס איז א רעפּובליק